

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

Özel öğrenme güçlüğü **zekâsı normal ya da normalin üstünde** olan bireylerin, standart testlere göre yaş, zekâ düzeyi ve aldığı eğitim göz önünde bulundurulduğunda okuma, matematik ve yazılı anlatım düzeyinin beklenenin önemli ölçüde altında olmasıyla tanısı konulan bir bozukluktur. DSM V kriterlerine göre; okuma bozukluğu ile giden(disleksi), yazılı anlatım bozukluğu ile giden ve sayısal bozukluk ile giden (diskalkuli) alt tanıları bulunmaktadır.

Genel olarak yaygınlığı %5 civarındadır. Erkeklerde kızlara oranla 4-5 kat daha fazla görülür.Erkeklerde daha yüksek oranda görülmesinin nedeni eşlik eden davranış bozuklukları oranının yüksek olmasıdır.

BELİRTİLER

Genellikle okul döneminde belirtiler gösterir. Çocuğun okula başlayıp, ilk senede yaşadığı öğrenme sıkıntılarıyla dikkat çeker.

Okul öncesi dönemde:

- Dil gelişiminde gerilik, konuşma da bozukluk
- Bilişsel yeteneklerde ve algıda gerilik
- Kavram gelişiminde zayıflık

- Öz bakım becerilerinin yerine getirilmesinde yetersizlik
- Hafızada güçlük, hatırd tutamama,
- Aşırı hareketlilik

Okul döneminde:

- Sözcük okumanın yanlış ya da yavaş ve çok çaba gerektiriyor olması(örn. Tek tek sözcükleri yüksek sesle okurken, yanlış ya da yavaş ve duraksayarak okur, sıklıkla sözcükleri kestirir, sözcükleri seslendirmede güçlükler yaşar).
- Okunanın anlamını anlama güçlüğü (örn. Düzyazıyı düzgün okuyabilir ancak sırayı, ilişkileri, çıkarımları ya da derin anlamları anlamaz).
- Harf harf söyleme/yazma güçlükleri (ünlü ya da ünsüz harfleri ekleyebilir, çıkarabilir ya da bunların yerini değiştirebilir).
- Yazılı anlatım güçlükleri (örn. Cümleler içinde birden çok dilbilgisi ya da noktalama yanlışları yapar; paragraf düzenlemesi kötüdür; görüşlerinin yazılı anlatımı açık değildir).
- Sayı algısı, sayı gerçekleri ya da hesaplama güçlükleri (örn. Sayıları, bunların büyüklüğünü ve ilişkilerini anlaması kötüdür; yaşlarının matematik dersinden öğrendiklerinden

değişik olarak, tek rakamlı sayıları eklerken parmak hesabı yapar; sayısal hesaplamaların ortasında kaybolur ve işlemleri değiştirebilir).

- Sayısal akıl yürütme güçlükleri (örn. Nicel sorunları çözmek için matematik ile ilgili kavramları, gerçekleri ya da işlemleri uygulamakta çok güçlük çeker).

ÖZELLİKLER

Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların özellikleri birbirinden farklılık gösterse de bazı özellikler ortak olarak gözlenebilmektedir. Bunlar:

- Çalışma becerilerini kullanma yetersizliği (Problem çözümüne yönelik stratejilerin, kaynakların farkına varılması ve çözümün planlanmasında yaşanan problemler).
- Algısal bozukluklar (İşitsel ve görsel algılamada, anlamlandırmada ve yorumlamada problemler).
- Algısal-devimsel ve genel eşgüdüm problemleri (Topu atma ve yakalama, zıplama ve koşma, yazma vb. becerilerde gecikme ve gerilik).
- Dikkat bozuklukları ve aşırı hareketlilik (Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların

normal çocuklara göre dikkatlerinin daha çabuk dağıldığı gözlenmektedir).

- Düşünme ve bellek problemleri (Öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların belleklerine yeni bilgi aktarma becerileri yetersizlik göstermektedir. Problem çözme ve problem çözümede farklı yolların keşfinde de problem yaşamaktadırlar).
- Sosyal uyum problemleri (Öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklar genelde mutsuzdur ve kendilerini değerlendirmeleri olumsuzdur. Genellikle öğrenilmiş çaresizlik yaşarlar).

ÖNERİLER

- Öğrencinin derse odaklanmasını önleyecek uyarıcıların ortadan kaldırılması.
- Genellikle özgüveni düşük öğrenciler olduklarından özgüvenlerini geliştirici çalışmalar yapmak, sorumluluklar vermek.
- Sosyal olarak gelişimini desteklemek, farklı etkinliklere katmak.
- Görsel ve işitsel algılama becerilerini desteklemek.
- Dikkat egzersizleri yapmak.

- İletişimi güçlü tutmak. (Çocuğa kızmak yerine anlamaya çalışmak ve destek olmak)
- Kaba ve ince motor becerilerinin gelişmesi için fiziksel çalışmalar yapmak.
- Hafıza ve belleğini desteklemek için bellek egzersizleri yapmak.
- Problem çözme becerilerinin desteklenmesi için örnek olaylar kullanılabilir.
- Yapılan çalışmalar çocuğun düzeyine uygun olmalıdır.
- Çalışma süreleri çok uzun süreli olmamalıdır. Kısa ve net cümleler kullanılmalıdır.
- Fazla duyuya hitap edecek şekilde çalışmalar yapılmalıdır.

Çocuğunuzun özel öğrenme güçlüğü yaşadığından şüpheleniyorsanız çocuğunuzun sınıf öğretmenine ve ya size en yakın rehberlik ve araştırma merkezine başvurabilirsiniz.

gopram.meb.k12.tr

GAZİOSMANPAŞA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ